

MIDTRE
GAULDAL

KOMMUNE

Hovedinnhold i første
rapport – NOU 2026:1 - fra
Kommunekommisjonen

Formannskapet,
27.01.2026

Høringsfrist 16.4.2026

MIDTRE
GAULDAL
KOMMUNE

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
26/200-2

Dato
16. januar 2026

Høring av NOU 2026: 1 En bærekraftig kommunesektor

Kommunal- og distriktsdepartementet sender med dette NOU 2026: 1 *En bærekraftig kommunesektor – Kommunekommisjonens første delutredning*, på høring. Utredningen er publisert på [NOU 2026: 1 - regjeringen.no](https://regjeringen.no).

Kommunekommisjonen ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 9. mai 2025, og fikk i oppdrag å foreslå endringer i statens styring av kommunesektoren som legger til rette for god ressursbruk, fleksibel bruk av personell og effektiv oppgaveløsning i kommunesektoren. Kommisjonen skal også vurdere og foreslå tiltak om det er andre forhold som binder kompetanse unødvendig, bidrar til unødvendig høye kostnader eller lite effektiv oppgaveløsning i kommuner og fylkeskommuner.

Kommisjonen leverte første delutredning til Kommunal- og distriktsdepartementet 9. januar 2026.

I sin første delutredning beskriver kommisjonen det norske kommunesystemet, statens styring og utfordringer kommunesektoren står overfor. Endringer i befolkningssammensetningen og konsekvenser for behov for og tilgang til arbeidskraft trekkes særlig fram. Kommisjonen foreslår konkrete endringer i den statlige styringen, knyttet til både juridiske og økonomiske virkemidler. Videre skisserer kommisjonen rammene for den andre delutredningen som skal være ferdig i løpet av 2026.

Departementet ønsker at berørte og interesserte aktører vurderer kommisjonens anbefalinger, og sender derfor utredningen på høring. Høringsuttalelser skal avgis digitalt på regjeringen.no. Dette gjøres under «send inn høringssvar» nederst på høringssiden. Alle

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalsavdelingen

Saksbehandler
Øystein Braaten
22 24 71 54

Mandat

- Kommisjonen skal foreslå endringer i **statens styring** av kommunesektoren som legger til rette for god ressursbruk, fleksibel bruk av personell og effektiv oppgaveløsning i kommunesektoren
- Kommisjonen skal også vurdere og foreslå tiltak om det er **andre forhold** som binder kompetanse unødvendig, bidrar til unødvendig høye kostnader eller lite effektiv oppgaveløsning i kommuner og fylkeskommuner.
- Kommisjonen skal redegjøre for **konsekvensene** av de tiltakene som foreslås, herunder for kvalitet og likeverd i tjenestene

2.1 Kommisjonens sammensetning

Kommisjonen ble oppnevnt den 9. mai 2025 ved kongelig resolusjon. Kommisjonen fikk følgende sammensetning:

- Eivind Dale, pensjonist og spesialrådgiver i Kommunal- og distriktsdepartementet, Ås (leder)
- Mette Nord, forbundsleder i Fagforbundet (LO), fra høsten 2025 pensjonist, Porsgrunn
- Geir Røsvoll, forbundsleder i Utdanningsforbundet (Unio), Trondheim
- Helge Eide, områdedirektør samfunn, velferd og demokrati i KS, Lillestrøm
- Ivar B. Prestbakmo, selvstendig næringsdrivende, fra januar 2026 seniorrådgiver i Nordavind Utvikling, Salangen
- Rita Ottervik, tidligere ordfører i Trondheim, fra januar 2026 prosjektleder i Trøndelag fylkeskommune for Nasjonaljubileet 2030, Trondheim
- Monica Mæland, administrerende direktør i Bergen Næringsråd, Bergen
- Camilla Bruno Dunsæd, kommunedirektør i Kristiansand, Kristiansand
- Jørgen Holten Jørgensen, kommunedirektør i Tana, Tana
- Signy Irene Vabo, professor ved Universitetet i Oslo, Oslo
- Lars-Erik Borge, professor ved Norges teknisk-natur vitenskapelige universitet, Trondheim
- Heidi Merete Rudi, pasient- og brukerombud i Oslo og Akershus og sosial- og eldreombud i Oslo, Nordre Follo

Omfang av statlig styring

Ca. 450
lovkrav

Ca. 550
forskrifts-
bestemmelser

Ca. 170
øremerkede
tilskudd

- Kommunekommisjonen er nedsatt av regjeringen fordi mange erkjenner at statens styringstrykk mot kommunene i sum virker mot sin hensikt.
- Allerede i neste stortingsperiode vil veksten i offentlige utgifter være større enn veksten i inntekter. Handlingsrommet i statsbudsjettet vil avta, og det vil også føre til en strammere kommuneøkonomi.
- Samtidig ventes en sterk vekst i antall eldre, færre barn og unge og synkende andel som er i yrkesaktiv alder.
- Det blir altså knappere ressurser, både penger og arbeidskraft, samtidig som kommunesektorens oppgaver vokser - særlig innen helse og omsorg. Derfor er det utrolig viktig at kommunene får mulighet til å bruke de knappe ressursene mest mulig effektivt. Da er redusert statlig styring og økt lokalt handlingsrom en av nøklene.

Avvikle lærernorm

Subsidiært mener det samme flertallet, og ytterligere fire medlemmer, at lærernormen bør flyttes fra hovedtrinn på hver skole til kommunenivå.

Avvikle kompetansekrav

I dag nevner loven: lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og psykolog.

Innlemme tilskudd

22 øremerkede tilskudd legges inn i kommunesektorens rammetilskudd. Bevilgningene til ordningene utgjorde om lag 4,3 milliarder kroner i regjeringens budsjettforslag for 2026

Andre forslag om tilskudd

Kommisjonen foreslår å heve beløpsgrensen for krav til rapportering på øremerkede tilskudd fra 100.000 til 500.000 kroner. Før jul opplyste regjeringen at grensen skal heves til 1 million kroner.

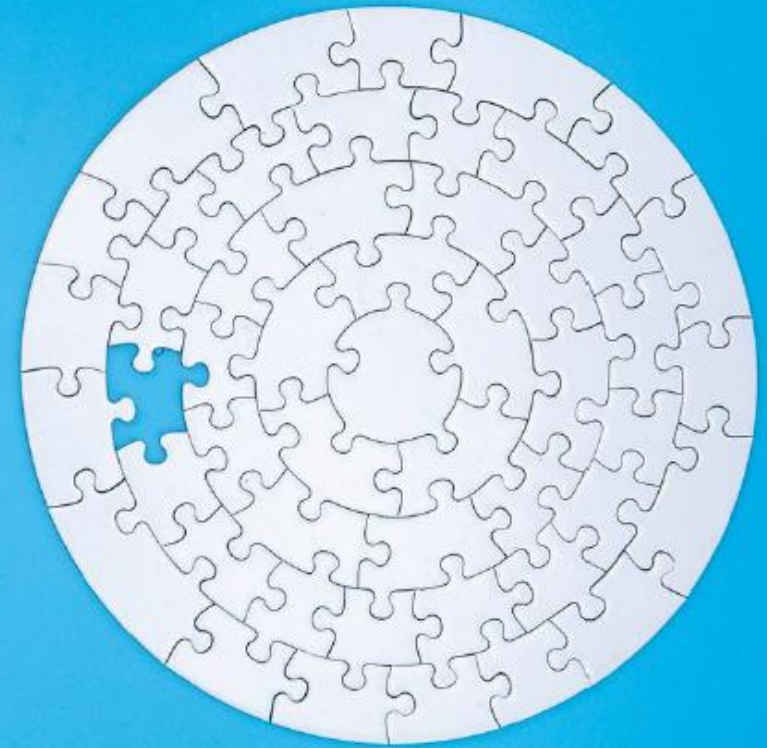
Hovedretning NOU 2

«I det videre arbeidet vil kommisjonen vurdere ytterligere endringer i dagens styring av kommunesektoren. En annen, og kanskje større, del av kommisjonens arbeid vil handle om å vurdere tiltak på et mer systematisk og overordnet nivå. Det å gjøre enkeltendringer i dagens virkemiddelbruk vil kunne redusere den statlige styringen noe og gi økt handlingsrom på kort sikt, men vil i liten grad bøte på systemutfordringene på nasjonalt nivå som har bidratt og vil bidra til å øke den statlige styringen igjen. **Kommisjonen mener det er behov for et institusjonelt rammeverk som bidrar til at statens styring framover i større grad er samordnet og utøves i tråd med rammestyringsprinsippet, både i regjering og Storting, og der summen av styringstiltak ses i sammenheng med de fastsatte økonomiske rammene.»**

Statlig styring – tiltak på systemnivå

- Mer helhetlig styring
- Prinsipper for statlig styring
- Utredning og evaluering
- Forsøk
- Statlig kontroll med kommunene
- Oppfølging av kommuner med utfordringer

- Bemanningsnormer og kompetansekrav
- Rettighetsfesting og formalkrav
- Andre krav i sektorlovgivningen
- Plan- og bygningsloven
- Veiledere, faglige retningslinjer mm
- Øremerkede tilskudd

Kommunal Rapport Mølinger E-avis Nyhetsbrev Ledige stillinger [Logg inn](#)

Utfordrende mandat for nytt BPA-utvalg

Mandateret gir BPA-utvalget stor frihet til å definere innholdet i ordningen. Det er på samme tid en mulighet og en utfordring.

En sentral oppgave for BPA-utvalget blir å tydeliggjøre BPA som det var ment å være. Et verktøy for likestilling, deltakelse og selvstendighet, skriver Vibeke M. Melstrøm. Foto: Colourbox

 Vibeke M. Melstrøm
SPECIAL BUDGJETT I LEDELSE

PLUSS PER 29.10.2025 - 10.11.25

Andre forhold som staten kan påvirke

- Statsforvalternes rolle
- Interkommunale samarbeid og kommunesammenslåing
- Innovasjon og digitalisering
- Rapporteringskrav
- Arbeidskraft
- Kommunenes inntekter

